

„Mobilní“ solitery pro letničkový záhon

Autor článku a fotografií: Ing. Eduard Chvosta, zástupce ředitele pro zahradnické obory, Střední odborná škola Jarov (www.skolajarov.cz)

Reprezentativní předprostory významných objektů v rámci veřejných prostranství přelomu 19. a 20. století tradičně využívají letničkové partery s výraznou dominantou ve středové kompozici. Tu obvykle zastupují rody *Musa* (*banánovník*), *Canna*, *Colocasia*, *Strelitzia* a z palem například *Chamaerops*, *Washingtonia* či *Phoenix* (*datlovník*).

V rámci oválného záhonu před Šlechtovkou byly využity např. *Musa* (*banánovník*) a taktéž často používaný druh *Phoenix canariensis* jelikož je tolerantnější vůči změnám mikroklimatu. Datlovník kanárský pochází z plně osluněných sopečných výchozů Kanárských ostrovů.

Solitery se do záhonu sázejí bez kontejnerů nebo mohou být zapouštěny i s nádobou. Volná výsadba sice přináší větší vláhový a teplotní vyrovnanost v kořenové části, ale při podzimním vyjmutí rostlina přichází o část kořenů. Tento stres se neukazuje jako zásadní. Při výsadbě v kontejneru dochází taktéž k prorůstání kořenů mimo nádobu a pak jejich následnou ztrátu, ale v podstatně menší míře.

V případě záhonu u Šlechtovky je *Phoenix* sazen bez kontejneru a na zimní období je do něj po zastřížení kořenů vrácen. Snahou bude zachovávat podobnou velikost kontejneru pro lepší manipulovatelnost.

Při příchodu prvních mrazíků se rostliny stěhovaly do oranžérií, zimních zahrad, kaméliových či palmových skleníků. Aktuálně zmíněná palma přezimuje v palmovém skleníku školní botanické zahrady Střední odborné školy Jarov. Udrhuje se zde teplota mezi 12 a 15°C. Vzhledem k omezenému metabolismu během vynucené zimní dormance je snížena i potřeba zálivky. Při vyšší teplotě by docházelo k růstu za nedostatečného zimního oslunění, způsobující prodlužování listů a ztrátu kompaktního tvaru rostliny. Jarní návrat na letničkový záhon nastává po pominutí nebezpečí mrazů v polovině května

Rostlina prosperuje za výše prováděných opatření dobře, s kvalitními přírůstky bez poškození listů.

Střední odborná škola Jarov spravuje a pro výuky využívá školní botanickou zahradu zahrnující historický park a moderní skleníky. Skleníkové sbírky kromě rozsáhlé sbírky tropických a subtropických rostlin zahrnují i kolekci palem. Nejstarší z nich *Washingtonia robusta* má stáří před sto let a byla pravděpodobně vystavena na Jubilejní zemské výstavě v Praze na Výstavišti roku 1891. Poté zimovala v bývalé oranžerii a sklenících zaniklého zásobního zahradnictví pro Stromovku na pozemku v sousedství Místodržitelského letohrádku. Kruh se tedy uzavírá a palmové propojení mezi školou a Stromovkou budiž znovu oživeno.

Stěhování druhu *Phoenix canariensis* na zimoviště do skleníku zahradnické školy Jarov používaného jako solitéra v rámci výsadeb oválného záhonu před Šlechtovkou.

Nejstarší, více jak stoletá palma druhu *Washingtonia robusta* ve školní zahradě.